

ALETTA
ZORGT

“Late” gevolgen

Saskia Claassen

Aandacht voor (late) gevolgen = Nazorg

Nazorg =

Alle zorg-, hulp- en/of dienstverlening die geleverd wordt ter ondersteuning, begeleiding of nacontrole van mensen na een (ingrijpende) gebeurtenis of na een behandeling.

Waaruit bestaat nazorg

Opsplitsen in “Vroege en late” nazorg

- “Vroege” nazorg: zorg direct na operatie, chemotherapie en bestraling.
- “Late” nazorg: gericht op klachten die in meer of mindere mate langer blijven dan wenselijk voor de patiënte

Waaruit bestaat vroege nazorg

Vroege nazorg

1. Wondcontrole:
  - Hematoom
  - Infectie
  - Huidschade
2. Draincontrole
3. Naweeën behandeling(en)

Acute bijwerkingen borstbestraling Huid

- Epidermiolyse na 2-3 weken na EINDE bestraling

Late nazorg

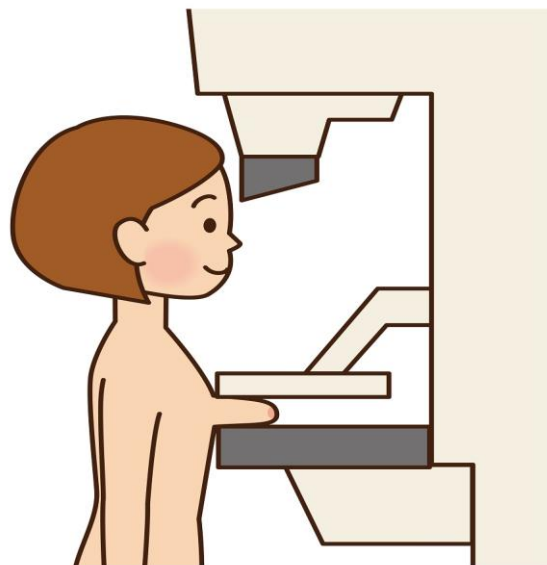
Medische controle ↔ verder leven na kanker

Waaruit bestaat late nazorg

Late nazorg

1. Medische controle: Detectie nieuw mammacarcinoom/recidief/metastase. (3%)

Waaruit bestaat nazorg

Late nazorg

2. (Vroegtijdig) signaleren en “behandelen”(chronische) gevolgen behandelingen

- bewegingsproblemen
- oedeem,
- pijn,
- moeheid,
- haarproblemen,
- neuropathie,
- Overgangsklachten,
- .....

Waaruit bestaat nazorg

Late nazorg

3. Psychosociale zorg

- Verwerking
  - Zelfbeeld
  - sexualiteit
- Partner/Gezin
- Werk
- Financieel

Waaruit bestaat nazorg

Belangrijk:

- U als “Patiënt” centraal
- Kwaliteit van leven = individueel bepaalt
- Keuze: Focus op ziekzijn/angst of focus op gezondheid
- Late gevolgen en dus welke behoefte voor nazorg en wanneer zijn Individueel bepaalt!!!!

Oplossing: Nazorgplan (Richtlijn Herstel na kanker, IKNL 2011)

Nazorgplan

- Geeft patiënt inzicht en controle
- informatieverstrekking aan de patiënt
- (vroeg) signalering, begeleiding en behandeling van problemen en gevolgen van kanker(behandeling)
  - Samen doelen stellen
- monitoring van ziekte en gevolgen
  - Ook verbetering
- zelfzorg van de patiënt
  - Mede verantwoordelijk
- verslaglegging
- interdisciplinaire overdracht

Nazorg: ontwikkelingen

Nazorg heel belangrijk maar:

- Ziekenhuizen moeten bezuinigen (40% zorg buiten ziekenhuis)
  - Ziekenhuiszorg is kostbaar
  - Follow-up neemt toe, poli stroopt op.
  - Ziekenhuis = ziek zijn
  - Nazorgplan mooi maar tijdrovend....
  - Focus verschuift naar gezondheid (patiënt af zijn) ipv op ziekte (ziekenhuis)
- Dus: “what matters to you” in plaats van “what’s the matter with you”

Nazorg: ontwikkelingen

Nieuwe ontwikkeling:

1,5 lijns-zorg

- Samen met huisarts en ziekenhuis
- “Patiënt” centraal en heeft de regie
  - Wat heb je nodig
  - Van wie
  - Hoe, wat, wanneer en waar
  - Rekening houdend met omgeving, gezin, werk
- Gericht op Ontzorgen
- Focus op de mens ipv de patiënt
- Goedkoper: ook voor de “patiënt”
- Uitgebreider